

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ

Ταχ. Δ/νση : Λ. Αλεξάνδρας 34-Αθήνα
Ταχ. Κώδικας : 11473
Τηλέφωνο : 210-8213905/210-
8213334
E-mail : ppt@otenet.gr
Website : www.psf.org.gr

Αθήνα, 08/12/2022
Αρ. Πρωτ.: 600/2022

ΠΡΟΣ:

- Υπουργό Υγείας, κο Αθανάσιο Πλεύρη (minister@moh.gov.gr)
- Αναπλ. Υπουργός Υγείας, κα Ασημινά Γκαγκά (depminister@moh.gov.gr)
- Υφυπουργός Υγείας, κα Ζωή Ράπτη (yfypourgos.zr@moh.gov.gr)
- Γ.Γ. Υπηρεσιών Υγείας, κο Ιωάννη Κωτσιόπουλο (secretary.gen-sec@moh.gov.gr)
- Γ.Γ. Δημόσιας Υγείας, κα Ειρήνη Αγαπηδάκη (secretary.gen.dy@moh.gov.gr)
- Γ.Γ. Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, κο Μάριο Θεμιστοκλέους (secretary.gen.pfv.sec@moh.gov.gr)

ΘΕΜΑ: «Προτάσεις του Πανελλήνιου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών για το «Ολοκληρωμένο Σύστημα Παροχής Ανακουφιστικής Φροντίδας»»

Αξιότιμοι-ες κύριοι-ες,

Σύμφωνα με τη διεθνή αρθρογραφία στο πεδίο της Ανακουφιστικής Φροντίδας θα πρέπει να υπάρχει ολιστική προσέγγιση του ασθενούς από μία εκπαιδευμένη ομάδα επαγγελματιών υγείας, που συνήθως περιλαμβάνει ιατρό, νοσηλευτή, φυσικοθεραπευτή, κοινωνικό λειτουργό, ψυχολόγο, διατροφολόγο και εθελοντές.

Τα μέλη της πρέπει να συνεργάζονται, να έρχονται σε επαφή με τις δομές που θα εξυπηρετήσουν τον ασθενή και να θέτουν από κοινού στόχους.

Η συνεισφορά του **Φυσικοθεραπευτή** σε αυτή την ομάδα είναι αποδεδειγμένα αποτελεσματική γιατί συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ασθενή με την πρόληψη και την ανακούφιση του πόνου και τη διατήρηση της κινητικότητας.

Ο επικεφαλής της ομάδας των επαγγελματιών υγείας ορίζεται από την πρωταρχική ανάγκη του ασθενή και διαφοροποιείτε ανάλογα με την εξέλιξη της νόσου.

Όταν απαιτείται η παροχή φυσικοθεραπευτικών υπηρεσιών, τότε ο φυσικοθεραπευτής αξιολογεί τον ασθενή και θεσπίζει κοινούς στόχους, ώστε να συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του, αλλά και στην αποτελεσματική διαχείριση των συνυπαρχόντων ασθενειών. Ανάλογα το πρόβλημα του ασθενή, χρησιμοποιεί διαφορετικές τεχνικές για να τον ανακουφίσει αλλά και για να διατηρήσει την ανεξαρτησία του για μεγαλύτερο διάστημα, για να διατηρηθεί ο αυτοσεβασμός του και για να μειωθεί η επιβάρυνση των οικείων του που τον φροντίζουν.

Ο φυσικοθεραπευτής εφαρμόζει:

Α) **κινησιοθεραπεία**, που συμβάλλει στη μείωση του πόνου, της κόπωσης, της μυϊκής αδυναμίας, του λεμφοιδήματος, της κατάθλιψης, δυσκοιλιότητας και αποτελεί σημαντικό παράγοντα πρόληψης των δυσκαμψιών και των κατακλίσεων.

Β) **τεχνικές χαλάρωσης**, που συμβάλλουν στη μείωση του πόνου, του άγχους και της δύσπνοιας,

Γ) **επανεκπαίδευση των λειτουργικών δραστηριοτήτων**, που συμβάλλει στη μείωση του πόνου και της κόπωσης, ενώ καθιστά τον ίδιο λειτουργικά ανεξάρτητο,

Δ) **τεχνικές μάλαξης**, οι οποίες συμβάλλουν στη μείωση του άγχους, της ναυτίας και της δυσκοιλιότητας,

Ε) **αναπνευστικές ασκήσεις**, που συμβάλλουν εκτός από τη βελτίωση της καρδιοαναπνευστικής λειτουργίας και στη μείωση του άγχους και της δύσπνοιας,

Ζ) **φυσικά μέσα**, που συμβάλλουν στην μείωση του πόνου, της μυϊκής αδυναμίας και της ναυτίας.

Η) **Την τοποθέτηση του σώματος και των μελών των κατακεκλιμένων ασθενών σε ειδικές θέσεις**, για την αποφυγή των κατακλίσεων και επίσης εκπαιδεύει τα οικεία πρόσωπα, για την ορθή θέση του σώματος και των μελών, με σκοπό την αποφυγή των κατακλίσεων.

Πιστεύουμε ότι θα πρέπει να νομοθετηθεί η αναλογία του επιστημονικού προσωπικού ανά κλίνη για τη νοσοκομειακή αλλά και για την μετανοσοκομειακή φροντίδα σε εσωτερικές δομές και να δοθεί έμφαση στην ενίσχυση των υπηρεσιών που παρέχονται στην οικία των ασθενών.

Προτείνουμε την παρουσία ενός (1) Φυσικοθεραπευτή για κάθε 15 κλίνες νοσηλείας.

Θα πρέπει επίσης να ενισχυθεί η διασύνδεση των υφιστάμενων δημόσιων δομών που παρέχουν υπηρεσίες φυσικοθεραπείας αλλά και των ιδιωτών Φυσικοθεραπευτών που παρέχουν υπηρεσίες με τη συλλογική σύμβαση του ΠΣΦ με τον ΕΟΠΥΥ, αλλά και των ιδιωτών με τις υφιστάμενες δομές του ΕΣΥ, των προνοιακών δομών χρονίων πασχόντων που ανήκουν στο Υπουργείο Εργασίας, των ΤΟΜΥ και των κινητών μονάδων μονάδες υγείας και κυρίως με τις Δομές Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών (Δ.Α.Φ.Α.) που θα δημιουργηθούν.

Η διασύνδεση είναι εξαιρετικά σημαντική γιατί αυτή τη στιγμή παρατηρούμε πως υπάρχουν ασύνδετες νησίδες χωρίς ένα κοινό σχέδιο για την Υγεία και την αποκατάσταση.

Τέλος, προτείνουμε την ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης των Φυσικοθεραπευτών σε θέματα Ανακουφιστικής Φροντίδας, την ένταξη ανανεωμένων μαθημάτων στο βασικό πρόγραμμα σπουδών αλλά και την ενημέρωση στο ευρύ κοινό για τη σημασία της ανακουφιστικής φροντίδας και το ρόλο του φυσικοθεραπευτή και άλλων επαγγελματιών στη διεπιστημονική ομάδα που την απαρτίζει.

Οι Φυσικοθεραπευτές με την επιστημονική κατάρτιση τους υποστηρίζουν τους ασθενείς σε όλα τα στάδια της νόσου από το οξύ μέχρι το τελικό, προσφέροντας και στις 4 φάσεις φροντίδας κατά Dietz: **Πρόληψη, αποκατάσταση, υποστήριξη και καταπράυνση.**

- **Στη φάση της πρόληψης** τονίζουν την έγκαιρη παρέμβαση και την εκπαίδευση για την πρόληψη ή την επιβράδυνση των επιπτώσεών της.
- **Στην φάση της αποκατάστασης** για τη διατήρηση της λειτουργικής ανεξαρτησίας και την παραγωγικότητα στο χώρο εργασίας.
- **Στην υποστηρικτική φάση** το επίκεντρο είναι οι δραστηριότητες αυτοφροντίδας.
- **Στην παρηγορητική φάση,** ο πρωταρχικός στόχος είναι η ανακούφιση από τον πόνο αλλά και η διατήρηση της ανεξαρτησίας του στο μέγιστο βαθμό και η υποστήριξη της οικογένειας στην παροχή βοήθειας στον ασθενή.

Η φυσικοθεραπεία είναι δικαιωματικά μια παρέμβαση βασισμένη σε ενδείξεις (evidence-based) που προάγει την ποιοτική φροντίδα και διευκολύνει την πορεία των ασθενών με προχωρημένη νόσο για μια ειρηνική ζωή μέχρι το θάνατό τους.

Συνοψίζοντας πιστεύουμε πως θα πρέπει:

- να κατοχυρωθεί ο ρόλος της φυσικοθεραπείας στην ανακουφιστική φροντίδα με την ενίσχυση της παρουσίας των φυσικοθεραπευτών στην ΠΦΥ και στις λοιπές δομές.
- να υπάρχει συνοχή μεταξύ όλων των βαθμίδων της υγειονομικής περίθαλψης με ένα λειτουργικό σύστημα παραπομπής μεταξύ πρωτοβάθμιας και άλλων επιπέδων φροντίδας.

- να αντιμετωπιστεί η έλλειψη και η άνιση κατανομή των εργαζομένων στον τομέα της υγείας
- να ενισχυθεί η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και των ομάδων ασθενών στη χάραξη πολιτικής και να αναπτυχθεί μηχανισμός λογοδοσίας που να εξασφαλίζει την κοινωνική αποδοχή του συστήματος υγείας και την καθολική πρόσβαση σε αυτό.
- να ενισχυθεί και να υποστηριχτεί η λειτουργία των διεπαγγελματικών ομάδων, με την συμμετοχή Ιατρών, Νοσηλευτών, Φυσικοθεραπευτών, κ.α. με επικέντρωση στις ανάγκες του ασθενούς και στην εισαγωγή της καινοτομίας. Οι ομάδες αυτές θα προάγουν της εκπαίδευσης, της έρευνας και την παροχή ποιοτικής φροντίδας υγείας.

Η Πρόσβαση στην ανακουφιστική φροντίδα δεν θα πρέπει να περιορίζεται σε μια κλειστή ομάδα ασθενών, θα πρέπει να είναι ανοικτή σε κάθε ασθενή που υποφέρει από σοβαρά ή απειλητικά για τη ζωή προβλήματα υγείας. Επίσης, είναι σημαντικό η ανακουφιστική φροντίδα να είναι προσβάσιμη στην κοινότητα και στα σπίτια των ασθενών, καθώς οι περισσότεροι πόνοι μπορούν να ανακουφιστούν με φθηνό, ασφαλές και τον αποτελεσματικό συνδυασμό φαρμάκων και Φυσικοθεραπείας.

Επί του νομοσχεδίου προτείνουμε:

Στο Άρθρο 9 - Συγκρότηση και θητεία της Εθνικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας: την παρουσία φυσικοθεραπευτή με διετή κλινική εμπειρία σε εξειδικευμένες υπηρεσίες Ανακουφιστικής Φροντίδας ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών της ημεδαπής ή αλλοδαπής στο γνωστικό αντικείμενο της Ανακουφιστικής Φροντίδας ή μετεκπαίδευση ή πιστοποιημένη επιμόρφωση από φορέα που παρέχει υπηρεσίες εξειδικευμένης Ανακουφιστικής Φροντίδας.

Στο ΜΕΡΟΣ Β'- ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ - Άρθρο 3 – Ορισμοί: Στην παράγραφο 3 να γίνει πρόβλεψη παρουσίας φυσικοθεραπευτή, στη σύνθεση της ελάχιστης σύνθεσης της διεπιστημονικής ομάδας, και να διαμορφωθεί ως εξής:

3. Ως «εξειδικευμένη ανακουφιστική φροντίδα» ορίζεται η ανακουφιστική φροντίδα που παρέχεται από διεπιστημονική ομάδα, η οποία αποτελείται από γιατρό, νοσηλευτή/τρια, κοινωνικό/ή λειτουργό, ψυχολόγο, εργοθεραπευτή/τρια, φυσιοθεραπευτή/τρια, διαιτολόγο, λογοθεραπευτή/τρια, φαρμακοποιό και άλλους θεραπευτές που διαθέτουν πιστοποιημένες γνώσεις στην ανακουφιστική φροντίδα. Η ελάχιστη σύνθεση της διεπιστημονικής ομάδας είναι γιατρός, νοσηλευτής/τρια, φυσικοθεραπευτής, κοινωνικός/ή λειτουργός, ψυχολόγος. Το έργο της διεπιστημονικής ομάδας μπορεί να υποστηρίζεται από ειδικά εκπαιδευμένους ευθελοντές.

Με εκτίμηση,

ΓΙΑ ΤΟ Κ.Δ.Σ. ΤΟΥ Π.Σ.Φ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΛΥΜΠΕΡΙΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ